

001	66	76	96	96	66	26	06	93	27	69	23	93	7	10	13	61	9	4	7	0
100	98	96	66	94	92	90	85	80	70	60	55	50	45	40	30	20	15	10	8	6

Maanantaina 7. tammikuuta 2013

MAASEUDUN TULEVAISUUS

9

MAATALOUS

Termiinikauppa yleistyy Irlannissa

Viljelijä Kevin Nolan tasoittaa viljan hintavaihteluita termiinikaupalla ja pitkäaikaisilla vuokrasopimuksilla.

.....

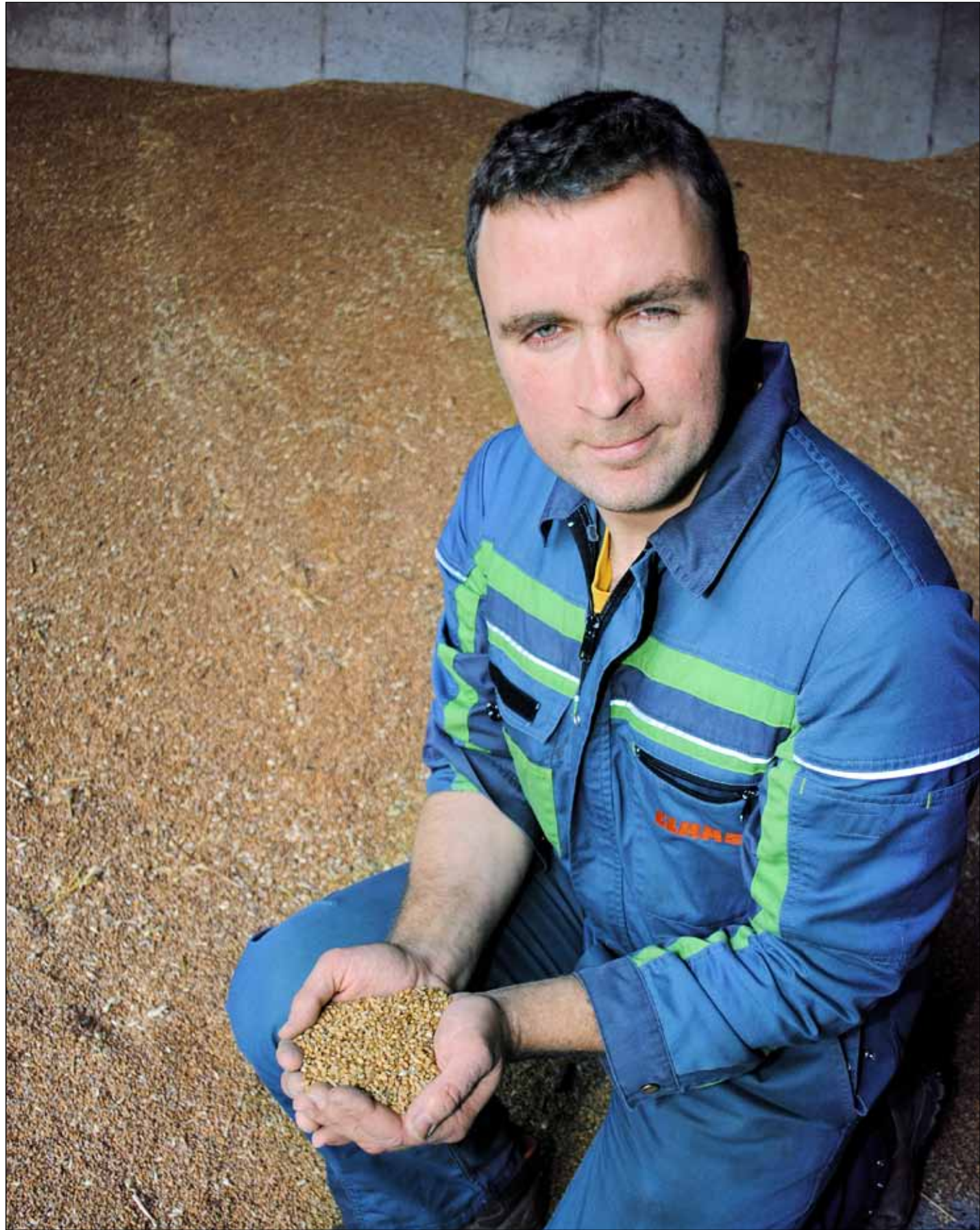
CARLOW, IRLANTI **Kevin Nolan** yrittää tehostaa liiketoimintaansa, lyhentää velkaansa ja kasvattaa lapsiaan, kuten valtaosa nuorista irlantilaisviljelijöistä. Mutta toisin kuin maanmiehillään, hänellä on amerikkalaisen mallin liiketoimintastrategia.

Siinä tärkeä osa on termiini-kaupalla, jossa sovitaan tulevan toimitusajankohdan hinta etukäteen. Se tasoittaa hintavaihteluita ja pienentää riskejä.

Peltoa lisää vuokraamalla Nolan, 34, viljelee omaa 283 hehtaarin tilaa ja 182 hehtaarin vuokrapeltoja Carlow’n kreivikunnassa, vajaa sata kilometriä Dublinista etelään. Tila on jo nyt yli 10 kertaa suurempi kuin Irlannissa keskimäärin. ”Liikevaihtoni on kaksinkertaistunut viidessä vuodessa, ja toivottavasti kasvu jatkuu samaan tahtiin seuraavatkin viisi vuotta.” ”Yritän kasvattaa liiketoimintaani ottamalla lisää maata vuokralle. Viljelijän ei kannata sitoa itseään liiaksi maanomistukseen.” Vuokramaata Nolan on etsinyt nettisivustonsa avulla. ”Tärkeää on hyvä maine. Vuokranantajat ottavat mi-

nuun yhteyttä, kun tietävät, että hoidan asiani kunnolla.” Irlantilaiset viljelijät ottavat peltoja vuokralle yleensä 11 kuukauden sopimuksilla. Peltoa myydään Irlannissa vain harvoin.

Tavoitteena 7 vuoden vuokrasopimukset Nolan yrittää siirtyä seitsemän vuoden sopimuksiin, joissa maan omistaja ja vuokraaja jakavat riskit ja tuotot tasan. Hän suojautuu viljan hinnan vaihteluilta futuurisopimuksin osoittaakseen vuokranantajalle, että yhteistyö kannattaa. ”Vuokranantaja tarjoaa pel- lot ja minä koneet, osaamisen ja ostovoiman: pystyn hankki- maan tuotantopanoksia kilpai- lukykyisempään hintaan, kos- ka volyymit ovat suurempia”, Nolan selittää. ”Minulla on hyvät varastoi- titilat, joten pystyn myymään viljan markkinoille parempaan hintaan kuin useimmat.” Jos Nolan saa uudet vuokra- nantajansa suostumaan seit- semän vuoden sopimuksiin, hän voi luottavaisin mielin investoida tarvittaviin lannoit- teisiin. Nolan laatii vuosittain bud- jetin ja ennusteet siitä, mitä tapahtuu, jos hinnat ja sato

muuttuvat johonkin suuntaan. ”Voin laskelmien avulla osoittaa pankeille, että pystyn selviytymään pahimmistakin tilanteista.”

Termiinikauppa yleistyy Lähes kaikki amerikkalaisviljelijät ovat kuulleet riskinhal- linnasta. Irlantilaisille ja muil- le eurooppalaisille viljelijöille se on melko uutta. ”Euroopassa ei ole sellaisel- le tarvetta maataloustukien vuoksi”, iowalainen viljelijä **Tim Richter** sanoo. Hän opetti Nolanille futuurikauppaa tä- män ollessa pari vuotta sitten USA:ssa Nuffield-stipendiaat- tina. Vielä vuosi sitten 70 prosent- tia Irlannin viljasta myytiin suoraan puimurista. Termiini- kauppa ei ollut edes mahdol- lista ennen kuin meijerijätti Glanbia otti sen käyttöön suo- jautuakseen markkinahintojen vaihteluilta. ”Terminiinikauppa on hyvä ja hyödyllinen menetelmä”, Nolan sanoo. Hän tarkistaa tuotantokustannusluvut aina ennen kuin tekee päätöksen termiinikaupasta.

Tukien väheneminen pakottaa uusiutumaan Nolanin toimintatapa saattaa yleistyä tulevaisuudessa, eten- kin jos maatalouspolitiikka muuttuu. Ainakin amerikka- laisviljelijöiden tukia ollaan leikkaamassa kovalla kädellä. OECD:n mukaan EU ja USA myöntävät yhdessä yli 60 prosenttia tärkeimpien teollisuus- maiden maataloustuista. EU:n vanha viljelijäpolvi pitää tuista kiinni, mutta osa nuorista va- rautuu jo muutokseen. Nolanin sukupolven voit- tajat ja häviäjät ratkaisee se, miten hyvin kukin sopeutuu maatalouden riskien suuren- tumiseen. ”En aio muuttaa maailmaa yhdessä yössä, mutta tämä toimii – ja hyvin”, Nolan toteaa amerikanopeistaan.

MIKE WILSON

Irlantilainen Kevin Nolan myy viljansa termiinikaupalla.

Sijoittajien vähyys painaa viljan hintoja

Isot institutionaaliset sijoittajat ovat vetäneet rahojaan pois viljoja noteeraavista hyödykepörsseistä Yhdysvalloissa vuokra- sopimuksiin ilman pitkäaikaista sitoutumista.

Mitä paremman hinnan ja tuon- ton viljasta saa maailmanmark- kinoilla, sitä suuremman palan maanomistajat haluavat tilan tuotosta. Vuokramies puolestaan yrittää repiä maasta kaiken irti.

Tuloksena on riistoviljely, joka köyhdyttää viljelysmaita ja kiris- tää liikesuhteita.

MIKE WILSON

Maanomistaja saa ehkä puo- let rahoista jo etukäteen. Mutta jos vuokralaisella ei ole satova- kuutuksia, futuurisopimuksia tai muita hyviä riskinhallinta- keinoja, hän saattaa huonona satovuotena viitata kintaalla velvollisuuksilleen.

Sitä loppukua **Kevin Nolan** ha- luaa välttää. ”Hinta ei ole aina kaikki kai- kessa. Myös luottamus on tär- keää: se ratkaisee, saako peltoa jatkossa vuokralle.”

Viljojen ostohintoja euroa/tonni, alv 0 %
Osa hinnoista päivän hintoja, osa viikkohintoja

■ Vehnä				■ Rehukaura			
Agrimarket	227-230	↓		Agrimarket	183	↔	
Avena	227-230	↓		–vientä	190-196	↔	
Fazer ¹⁾	227	↓		A-Rehu	183	↔	
Helsingin Mylly	226-232	↔		Avena	181-193	↔	
Kesko	224-229	↔		Kesko ²⁾	188-195	↔	
(valk. väh. 12,0 %) ²⁾				Kinnusen Mylly	187	↔	
Kinnusen Mylly	240	↔		Raisio	180-190	↔	
Myllyn Paras	230	↔		Y-maatalous	195	↔	
Raisio (sakol. 180-219)	224	↓		■ Suurimokaura			
(sakoluku 220-)	227-229	↓		Helsingin Mylly	200	↔	
Y-maatalous ³⁾	228	↓		Myllyn Paras	205	↔	
Viking Malt (Amaretto)	235	↔		Raisio	196-209	↔	
■ Luomuvehnä				■ Luomukaura			
Agrimarket	340	↔		Agrimarket	285	↔	
Fazer (valk. väh. 12 %)	340	↔		Avena	255	↔	
Raisio	360	↔		Helsingin Mylly	270	↔	
■ Rehuvehnä				Kesko ²⁾	285	↔	
Agrimarket	220-222	↓		Polar bio oats	300	↔	
A-Rehu	227	↔		Raisio	300	↔	
Avena	220	↔		■ Luomurehukaura			
Kesko ²⁾	209-219	↔		Agrimarket	255	↔	
Kinnusen Mylly	215	↔		Kinnusen Mylly	260	↔	
Raisio	214-224	↓		Raisio	270	↔	
Y-maatalous	220	↔		■ Ruis			
■ Luomurehuvehnä				Agrimarket	225	↔	
Agrimarket	275	↔		Avena	225	↔	
Raisio	280	↔		Fazer ⁵⁾	230	↔	
■ Rehuohra				Kinnusen Mylly ⁶⁾	232	↔	
Agrimarket	197-210	↔		Myllyn Paras	230	↔	
Altia	210	↔		Raisio	227	↔	
A-Rehu	210	↔		■ Luomuruuis			
Avena	195-210	↔		Agrimarket	385	↔	
Genencor International				Fazer	405	↔	
– entsymiohra	212	↔		Helsingin Mylly	380	↔	
Kesko ²⁾	200-205	↔		Kinnusen Mylly	400	↔	
Kinnusen Mylly	215-220	↔		Raisio	380	↔	
Raisio	210-220	↔		■ Kevättrypsi ja -rapsi			
Y-maatalous	200-210	↔		Avena	445-453	↓	
■ Elintarvikeohra				Raisio	446-455	↔	
Viking Malt	220	↔		■ Luomurypsi ja -rapsi			
■ Mallasohra				Raisio	650	↔	
Agrimarket ⁴⁾	230	↔		■ Härkäpapu			
Avena	222-230	↔		Agrimarket	300	↔	
Raisio	231	↔		Raisio	300	↔	
SGC (Prestige)	210	↔		■ Luomuhärkäpapu			
Viking Malt	230	↔		Agrimarket	370	↔	
(mallas- ja entsymiohra)				Kinnusen Mylly	375	↔	
■ Luomumallasohra				Raisio	380	↔	
Agrimarket	400	↔		■ Rehuherne			
Raisio	400	↔		Agrimarket	280	↔	
Viking Malt	410	↔		Raisio	280	↔	
Luomuohra				■ Luomurehuherne			
Agrimarket	330	↔		Agrimarket	370	↔	
Kinnusen Mylly	305	↔		Raisio	380	↔	
Raisio	330	↔					
■ Suurimo-ohra							
Raisio	220	↔					

Hinta noussut ↑ pysynyt ennallaan ↔ laskenut ↓ viikon takaisesta.

¹⁾ Sako vähintään 180.

²⁾ Hinnasta vähennetään välityspalkkio.

³⁾ Valkuainen vähintään 12 %.

³⁾ 242 euroa, jos valk. väh. 14 %.

⁴⁾ Barke,Tipple.

⁵⁾ Sako vähintään 60.

⁶⁾ Sako vähintään 80, hlp 71.

[Hintatiedot ostajilta]

KARI SALONEN

Hakelaitteet kiinnostivat Sarka-messuilla vuonna 2009.

Rakentamisen uutuudet esillä Sarka-messuilla

Maatilarakentamiseen, energiaan ja metsätalouteen erikoistuneet Sarka-messut järjestetään Seinäjoella 1.–2.2. Seinäjoki Areenassa.

Messualueen täyttävät näytteilleasettajat lupaavat rakentamiseen sekä metsä- ja energiatalouteen uusia tuulia ja tuotteita.

Messuilla on useita maa- ja metsätalouden asiantuntijoi- den luentoja sekä seminaareja, joissa käsitellään muun muas- sa maitotilojen kehittymistä, sikataloutta sekä puumarkki- noiden nykytilaa.

Lisäksi messuilla on maa- tilayrittäjien hyvinvointi- hankkeen ”Ookko kunnos?” loppuseminaari. Seminaarissa puheenvuoron pitävät messut avaava maa- ja metsätalousmi- nisteri **Jari Koskinen** (kok.) sekä sosiaali- ja terveysminis- teri **Paula Risikko** (kok.). Luennoitsijoina on myös

Maatilan ralli -kilpailu maati- lan pariskunnille järjestetään Sarka-messuilla. Palkintona on hemmotteluvuikonloppo.

kansainvälisiä nimiä. **Jack Rodenburg**, joka on maailman johtava robottinavetta-asian-

Sikahankkeen rehuneuvonta jatkuu

Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueilla toimiva Vastuullinen sikatalous -hanke on saanut jatkoaikaa 31.1.2014 asti. Han- keen palvelut jatkuvat, joten tilat voivat edelleen tilata ruokinta- ja ilmanvaihtokonsultointia.

Viime vuoden aikana hanke toteutti ruokintakonsultoinnin noin neljällekymmenelle tilalle. Ilmanvaihtotilakäyntejä tehtiin 16 tilalle.

Ruokintaneuvonta on ilmaisa- ta. Sen tavoitteena on auttaa tuottajia kehittämään lihasikalan ruokintaa sekä laskemaan, miten paljon tilan taloudellista tulosta on mahdollista parantaa.

Asiantuntija käy läpi muun muassa sikojen päiväkasvun, rehun raaka-aineiden analysoin- titavan, rehuresptin ja ruokin- talaitteen asetukset. Tila saa ke- hittämisehdotukset puhelimitse tai tilakäynnillä.

Ilmanvaihtokonsultointi on maksullista. Asiantuntijana on **Peter van der Voors**, joka sää- tää työkseen sikalailmanvaihtoja Hollannissa ja Saksassa. Hän käy tilausten mukaan Suomessa joi- takin kertoja vuodessa.

Ilmanvaihtokonsultoinnin lisäksi tänä vuonna selvitetään sikaloiden energiataloutta ja lämmön talteenottoa sekä lan- nasta että poistoilmasta.

MT

www.vastuullinensikatalous.fi.

Kolmannes tiloista monialaisia

Suomessa oli toissa vuonna 61 584 maatilaa. Niistä lähes kolmannes oli monialaisia eli harjoitti maa- ja puutarhatalou- den ohella myös muuta yritystoi- mintaa.

Näin kertoo Tiken (maa- ja metsätalousministeriön Tieto- palvelukeskus) tuore Maatilati- lastollinen vuosikirja 2012.

Monialaisten mautilojen osuus on suurin, 39 prosenttia, Lapin elykeskuksen alueella. Uudellamaalla osuus on lähes yhtä korkea.

Etelä-Savo ja Ahvenanmaa ovat seuraavina 36 prosentin osuudella. Monialaisten tilojen osuus on alle 30 prosenttia Varsinais- Suomen, Satakunnan, Pohjois- Savon, Etelä-Pohjanmaan, Poh- janmaan ja Pohjois-Pohjanmaan elykeskusten alueilla.

Selvästi eniten tiloilla har- joitetaan palvelutoimintaa eli esimerkiksi urakointia. Toiseksi yleisin muu yritystoiminta liit- tyvä teollisuuteen, esimerkiksi alihankintaan.

Kirjan tiedot ovat pääosin vuodelta 2011. Mukana on aika- sarjoja jopa 30–40 vuoden ajalta.

MT

MAATALOUESTA LYHYESTI

Arla laskee maidon hintaa

Arla laskee maidon hintaa tästä päivästä lähtien 6,5 äyriä eli 0,8 senttiä, ruotsalainen ATL-lehti kertoo. Laskun syyksi kerrotaan normaali kausivaihtelu. Sen jälkeen maidon hinta on 300,9 äyriä eli 35,2 senttiä litralta. Syksyllä Arla lupasi tuotta- jilleen kolme hinnankorotusta ennen helmikuuta. Kaksi on toteutettu, mutta kolmas siirtyy tulevaisuuteen.

Kaksi miljoonaa laitonta sikaa EU:ssa

Englannin tuottajajärjestö NFU laskee, että EU:ssa on tällä hetkellä kaksi miljoonaa ”laitonta” sikaa.

Sikojen hyvinvointia paran- tavan asetuksen siirtymäaika päättyi vuodenvaihteessa. Asetuksessa vaaditaan muun muassa joutilaiden emakoiden ryhmäkasvatusta ja säädetään lihasikaloiden ritiläpalkkien välistä.

Kuten MT:kin viime viikolla kertoi, asetuksen toimeenpano viivästyy ainakin kymmenessä EU-maassa. Alle kymmenessä maassa asiat ovat kunnossa.

Ruotsin minkki- tarhoilla meni hyvin

Ruotsalaisten minkkitarhojen tulos parani viime vuonna 25 prosenttia, ATL-lehti kertoo. Minkinnahkojen kysyntä on sen mukaan kaikkien aikojen vilkkainta ennen kaikkea Kiinan kasvavan kysynnän vuoksi.